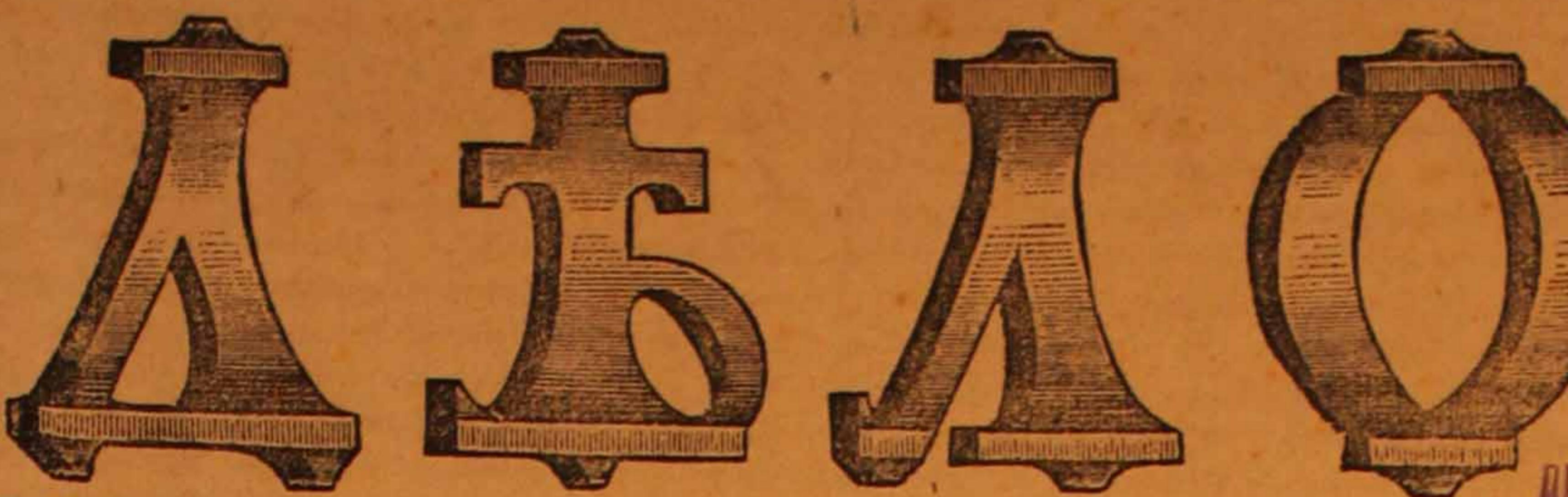


Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кѣмъ рускихъ свѣтъ о 4-й год попол. Литер. ходатайствъ
"Библіотека наизнаменитѣстей" выходить по 2 печат. ар-
кушъ кождого 15-го въ посѣднаго днія кождого мѣсяца.
Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улицы
Галицка.
Всѣ листы, посыпки и рекламаціи належать пересыпать
подъ адресомъ: редакція и администрація "Дѣла" Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не звѣртатся толькъ на попереднѣе застѣре-
жено.
Поодиноку чило стоитъ 12 кр. а. в.
Оглашениа принимаются по цѣлѣ 6 кр. а. в. бѣдь однов-
строчкѣ печатно.
Рекламаціи неопечатаны вѣлькіи бѣдь порта.
Предплату наложитъ пересыпать франко (наилучше
бочтовымъ переказомъ) до: Администраціи часописи "Дѣла"
ул. Галицка, Ч. 44



ВІІ. Читателівъ въ Россії проюмо ма-
ти на уважѣ, що въ нынѣвѣ *ж-ji*, *д-и*, *и* (въ
серединѣ и на кінці словъ) = *ы*, *и* (на початку
словъ и по самогласныхъ) = *и*, *и* (на початку
словъ) = *и*.

ЗАПРОСНИ ДО ПРЕДПЛАТЫ на рокъ 1884.

Съ новымъ 1884 рокомъ розпочинаємо
пятій рокъ видавництва "Дѣла". Съ поно-
вленными силами, съ надією на дальний успѣхъ
нашої працѣ на народній нивѣ, съ повною
вѣрою въ громадну моральну и матеріальну
помогу зъ сторони всѣхъ нашихъ П. Т. Ро-
димцевъ — поднимаемося дальніхъ трудовъ
для добра нашої Руси.

Не маємо намѣренія наводити тутъ всѣ
добрии и спасеніи плоды нашихъ змагань и
трудовъ за чотиро-лѣтній часъ видавання на-
шихъ часописій; о нихъ знає чей кождый нашъ
читатель, а і исторія нашого народно-куль-
турного розвою зреєструє ихъ совѣтно. Підъ
тимъ взглядомъ мы смѣло глядимо въ
будучість. Однакъ столько пехай намъ вѣль-
ко буде сказати, що "Дѣло" съ своею про-
граюю, поставленою першимъ єї основате-
лемъ, завѣтъ — въ добрихъ и лихихъ хви-
ляхъ въ нашому народному житію — стояло
непохитно и неустрашимо на сторожіи правъ
нашихъ народныхъ, смѣло и съ почутиемъ
святої бороненого дѣла вздергувало всѣ
ворожі напоры и отбивало тисячні напасті
на рускій народъ — а рівночасно вказувало
путь до всенародного добра и щастя. И съ
гордостю въ души тепер бачимо, що галицка
Русь нынѣ вже не та, що була передъ чоти-
рьма роками. Замѣсть соянливон байдужності
нашої інтелигенції — бачимо нынѣ майже
всюди рухъ народный, чуємо живе битье на-
родного пульсу. Замѣсть соянливон байдужності
нашої інтелигенції — бачимо нынѣ загаль-
Русиновъ въ згодѣ при всякихъ всенароднихъ
дѣлахъ и лишь сердечно бажаємо, щобъ таї
братія згода що-разъ більше скрѣплялася въ
нерозривну звязь щирої поспѣльної любові,
недоступної для вѣлякихъ ворожихъ а хитрихъ
покусъ, хотічихъ насъ на ново розъєдинити.
Бачимо нынѣ всюду неуспинну а ревну роботу
нашої інтелигенції особливо нашого патріо-
тичного духовенства надъ нашимъ сельскимъ
и мало-мѣщанськимъ народомъ, бачимо такожъ
— що єсть рѣчею для нації безконечно рад-
остною — роботу народну въ самому на-
шому простомъ народѣ. Словомъ, бѣдь почат-
ку нашихъ трудовъ до нынѣ — мы бачимо
великій поступъ до лучшого въ нашому на-
родному житію. А се додає намъ толькъ охо-
ты и жару до дальшої нашої працї въ до-
тепершніомъ направлению.

Якъ доси бувало, такъ и на будуще ча-
сопись наша тѣсно буде звязана съ долею
руско-народної, буде отбліскомъ чи народної
радости, чи народного горя. Якъ доси, такъ
и на будуще буде органомъ не якого тамъ
товариства або якої партії, але органомъ
цѣлії Руси широкої. Окликъ нашъ "Русь
для Русиновъ и черезъ Русиновъ" — буде и
на дальші згортати розсѧніяхъ черезъ всякий
злаштатні певзгодини синівъ Руси въ одну
могучу громаду, широ бажаючу силы и славы
єдиної матери — Руси.

Якъ доси, такъ и на будуще будемо
звѣртати нашу увагу на всѣ стороны нашого
народного житія. По-при дѣла політичного и
суспольнаго значенія не спустимо зъ ока, а
противно, будемо велику увагу звѣртати на
дѣла економичні, — бо бѣдь економичнаго
бѹту нашого народа зависить и наше націо-
нальне та суспольне здигненіе. Щобъ въ
"Дѣла" могло мовъ въ зеркалѣ отбиватися
вѣрою житіе наше народне въ цѣлії Руси, мы
запросили многихъ здѣбныхъ и дѣятель-
ныхъ патріотовъ нашихъ по всѣхъ сторонахъ

нашої землї въ Австрії и въ южній Россії
до періодичного надсыланія памъ основныхъ
дописей про житіе-бутьє нашої інтелигенції
и нашого простолюдина. Тую просьбу подно-
симо на сѣмъ мѣсяці такожъ до всѣхъ на-
шихъ Вп. Родимцевъ, охочихъ запомагати
нашу часопись своїми дописями и звѣстками.
Понеже фейлетонъ въ пынішній порѣ має
дуже велике значеніе, то мы постараємося о
цѣкавій белетристичній и науковій працї нашихъ
найлучшихъ писателівъ въ Галичинѣ и за
кордономъ. Съ новымъ рокомъ буде введена
въ "Дѣла" нова рубрика "Оглядъ часописей",
въ котрой будуть региструватися що найваж-
нійший голосъ всякихъ часописей, передовесъ
галицкіхъ, маючі яку-небудь важність для
Русиновъ. Таа рубрика буде мати важне значе-
ніе особливо для тихъ читателівъ, котрі
не мають случайності читати большого числа
газетъ.

Просимо нашихъ Вп. Родимцевъ не забу-
вати такожъ на велике значеніе видаваної
при "Дѣла" — "Библіотеки наизнаменит-
шихъ повѣстей", котрой вже доси вийшло
13 томовъ, а котра майже зовсімъ вже вы-
перла зъ рускихъ домовъ лектуру повѣстей
на чужихъ языкахъ, а подає на рідній мовѣ
европейскій взору високихъ творовъ люд-
ского духа.

"Дѣло" и "Библіотека наизнаменитихъ повѣстей" будуть выхо-
дити въ р. 1884 въ такомъ самомъ объемѣ
и въ такої же порѣ, якъ сего року. "Дѣло"
що вторника, четверга и суботы, а "Библіо-
тека" два разы въ мѣсяці кождого 15-го и
посѣднаго по 2 аркушѣ друку.

Предплату на "Дѣло" виносить на
рокъ 12 зр., на поївъ року 6 зр., на четвертъ
року 3 зр., на мѣсяці 1 зр. Предплату на
"Библіотеку наизнаменитихъ повѣстей"
виносить: на рокъ 5 зр., на поївъ року 2
зр. 50 кр., на четвертъ року 1 зр. 25 кр.
Предплатники "Дѣла" платять за "Библіо-
теку" пайзи. пов. на рокъ лиши 4 зр., на
поївъ року 2 зр., на четвертъ року 1 зр.

Для Россії предплату "Дѣла" вино-
сить на цѣлій рокъ 12 рублей, на поївъ
року 6 рубл., на четвертъ року 3 рубл. На
"Дѣло" вразъ съ "Библіотекою" на рокъ 16
рубл., на поївъ року 8 рубл., на четвертъ року
4 рубл. На саму "Библіотеку" на рокъ 5 рубл.,
на поївъ року 2 рубл. 50 кр.

Новоприступаючі Предплатники "Библіо-
теки" пайзи. пов. достануть даромъ поча-
токъ славної повѣсти Маврикія Іокая "Золотий
чоловѣкъ", котра зачала печататися вже
1883 року.

Предплату слѣдуетъ пересыпать (вайдогдѣ
переказомъ почтовымъ) до "Адми-
ністрації Дѣла во Львовѣ".

При письменномъ замовленію "Дѣла"
або "Библіотеки" просимо все точно подати
адресу замовляючого, часъ, до якого має
чапись посыпаться и часъ сплати належної
предплати.

Рѣвно ж просимо всѣхъ Вп. нашихъ
Предплатниківъ, у котрьхъ маємо ще зале-
гості, щобъ чимъ скорше ихъ надслали,
бо съ кінцемъ року редакція мусить вирѣ-
вати всѣ свои рахунки.

Редакція и Администрація "Дѣла".
ул. Галицка ч. 44.

Львовскій предплатники "Дѣла"
зможуть отбирати поодинокі числа въ
Администрації при улиці Галицкій ч. 44
(2-їй поверхъ) — толькъ на карту
предплатни. Кто не предложить карты
предплатни, тому число не буде видає.

Оглядъ на рокъ 1883.

I. Загальний уваги.

"Рокъ не вѣкъ" — сказано. Здавалось-
бы, що значить одинъ рокъ въ історії цѣлої
чорги столятъ житія народного? А прецѣ ко-
ждый рокъ есть бодай дробнечкимъ отгивомъ
ланцюха вѣкової історії! А прецѣ одинъ
рокъ въ пынішній добѣ культурного розвою
значить богато — і то значить не якимъ не-
будь незвичайнимъ фактамъ, котрый має епо-
хальне значеніе, але множествомъ дробніхъ
фактівъ, безчисленими одиночними проявами
дробніми, котрі однакъ уложені въ гармо-
нійну цѣлість дають памъ наглядний образъ
поступу, застою чи й упадку нашого народ-
ного въ одній роцѣ. При оцѣненію жъ того
образу треба конечно на те памятати, що і-
сторія народу не розвивається случайно, але
посля данихъ условій и выпливавшихъ зъ нихъ
правиль, що въ історії причини родять на-
слідки та що въ історичній и культурній розво-
ю-народа скоковъ нема и не може бути.

Тоже при укладѣ нашого білянсу за рокъ
1883 треба памъ увізглядити умови попе-
реджаючі житіе наше въ томъ роцѣ, дальніе
условія панувавши въ томъ же часѣ, и до-
перва тогодъ оцѣнити самі дани факти та ор-
коти, що памъ чинити на будуще для піддержання
доброго а усунення злого. Тутъ треба бути
критикомъ безпристрастнімъ и справедливимъ
до той степеніи, щобъ не щадити себе самого
а признатися и до найтяжкої вини.

Рокъ 1883 важний въ історії нашого
народного розвою. А важний єщъ тимъ, що
по попередніхъ двохъ рокахъ, въ котрьхъ
галицка Русь стояла немовъ на вульканѣ и
була дуже сильно потрясена въ цѣлістю орга-
нізмѣ своїмъ, — наступивъ важний зворотъ
въ розвою народній — тиха а неупинна
праця нашої інтелигенції надъ народомъ.
Якъ давнійше наша інтелигенція намагалася
починати будову хати народної бѣ даху,
такъ тепер покинула таку роботу и прило-
жила свої руки до підвалінь. Она стала сего
року на томъ становищі, на якому зъ са-
мого початку свого отрідання стаючи Чехи.
Сей зворотъ єсть безконечно важний въ
історії нашого житія и культурного розвою и
інтелигенції пана съ гордостю въ душі и
съ жаромъ въ серці повинна свою почату
роботу продовжати дальше съ самосвѣдомо-
стю цѣлі, съ неустрошимостю та витрева-
лостю. Сегордній загальний выборы до сойму
показали намъ, що на томъ полі конечно по-
трѣбна праця и то праця велика и не хвилева.

Толькожъ щобъ така праця нашої інте-
лігенції могла бути успішною и плодотвор-
ною, не на омацки, а євдомою цѣлі и про-
граммою, — потрѣбно і інтелигенції нашої
позвутися многихъ ще хибъ, унаслідженыхъ
и прибранихъ. Якъ небудь кождый павѣтъ во-
рогъ, мусить признати нашої інтелигенції
много великихъ честнотъ, мусить признати
її поступъ въ змаганіяхъ народнихъ, — то
зъ другої зновъ сторони не потрѣбно і во-
рога, щобъ добавивъ такожъ її хиби и раду-
вався ними та використувавъ їхъ для своїхъ
цѣлівъ. Інтелигенції жъ повинна бути
взбріємъ народови, розуміється така інтели-
генція, котра, якъ се у насъ єсть, поставила
собѣ задачу здигнути силу народу зъ
мільйоновихъ масъ народнихъ, котра народъ
той уважає твердо скaloю, на котрой має
станути величний храмъ народний. Взбріємъ
мусить она бути, бо народъ скаже її "me-
dice, cura te ipsum"!

Хиби наші не всѣ пынішні, гдеякі уна-
слідженії нами зъ вѣковъ; червоними нитками
тигнутся они въ бѣломъ памѣтії нашої всієї
історії! Не за всѣ хиби можна легкою
рукою кинути въ насъ каменемъ, — але що
історія для насъ ще й доси не "учителькою
житія", — се чей велике на насъ прокляття!
Головы наші якъ макові головки злѣтали, на

Предплатна "Дѣла" для Австрії:		для Россії:
за цѣлій рокъ . . .	12 зр.	за цѣлій рокъ . . .
на поївъ року . . .	6 зр.	на поївъ року . . .
на четвертъ року . . .	3 зр.	на четвертъ року . . .
за дол. "Библіотеки":	за дол. "Библіотеки":	
за цѣлій рокъ . . .	16 зр.	за цѣлій рокъ . . .
на поївъ року . . .	8 зр.	на поївъ року . . .
на четвертъ року . . .	4 зр.	на четвертъ року . . .
на саму додаток:		на саму додаток:
за цѣлій рокъ . . .	5 зр.	за цѣлій рокъ . . .
на поївъ року . . .	750 зр.	на поївъ року . . .
на четвертъ року . . .	375 зр.	на четвертъ року . . .
за дол. "Библіотеки":		за дол. "Библіотеки":
за цѣлій рокъ . . .	19 зр.	за цѣлій рокъ . . .
на поївъ року . . .	6 зр	

его добро, казати си ѿ: „Русь для Русинів!“
А чи мы все и всегда такъ чинимо?
Нашу отпокій на тое пытанье мы пред-
ложимо своимъ читателямъ.

Становище Поляковъ въ Австрії.

I.

Кому въ насть не вана казка про ббѣ, котрый баба посадила на печи? Рѣсь ббѣ до стѣнъ, — баба намовила дѣда, щобъ розваливъ стеною. Вырѣсь ббѣ до стѣнъ, — мусѣвъ дѣдъ и стѣну пропорти. Тогда якъ почавъ ббѣ рости, то вырѣсь ажъ до неба. До того бабиного ббѣ подобне есть политичне становище Поляковъ въ Австрії. Недавно ще, передъ 1848 рокомъ притиснені рукою бюрократіи, германізовані и упослѣджувані на кождомъ кроцѣ, — нынѣ вже выросли гетьгетъ высоко, проломали и стеною и стѣну и радуются та тріумфують, думаючи, що отъ-отъ доростутъ до неба. Имъ удалось не толькъ змайоризувати до крайни краини Русинівъ въ Галичинѣ, але ізвѣтъ въ значній часті захопити въ свою руки верховодство въ Вѣденійской радѣ державной и въ палатѣ пановъ та спольныхъ делегаціяхъ. Соймъ краевый галицій есть нынѣ de facto соймомъ польскимъ, а Коло polskie въ Вѣднѣ есть бѣль давна не препрентантамъ интересовъ краевыхъ супротивъ державы, але экспозитурою того сойму, экспозитурою т. зв. граду moraln-ого, котра старається вводити въ житѣто, що уважається потребнымъ для его цѣлій.

Що така перевага Поляковъ въ нынѣшній Австрії при ихъ окремой и понадъ стѣну австрійской державы выходачой политицѣ есть не толькъ не на руку іншимъ народамъ, котрый хотѣли ю свою національну политику вогодити съ державною австрійскою политику, — але въ многихъ взглядахъ есть небезпечно и склонно для самои австрійской державы, се даетъ чуті дуже часто и чимъ дальше тымъ частѣше въ рбжныхъ сторонъ. Особливо партія централістична, отсунена бѣль правленія и становляча опозицію, дуже нелюбимъ окомъ глядить на Поляковъ, дуже остро и зѣдливо критикує ихъ поступанье и ихъ политику. Въ послѣдній дйшовшомъ до насть 9-тому числѣ монахійской „Allgemeine Zeitung“ находится обширна и дуже цѣкава статія о становищи Поляковъ въ Австрії, написана очевидно чоловѣкомъ добре обізаннимъ съ парламентарными бтвншніями, належачими до сторонництва централістичного. Почуваючи добрѣ важнѣсть польской переваги въ Австрії и для нашого народного розвою, мы хочемо познакомити читателівъ „Дѣла“ съ головною основою той статіи, хочъ на всѣ подобности мы далеко не годимося. Для того то мы постараємося додати до статіи вѣденійского централіста свои уваги и приглянувшись пытанямъ, котрый бѣль порушивъ, въ свого становища и на обѣстахъ іншихъ, незнанихъ для него фактівъ. Головна точка, на которую мы мусимо звернути увагу, есть та: чи справдѣ можлива се рѣчъ, щобъ польской ббѣ вырѣсь ажъ до неба, — чи може найдутся гдяжкі силы, котрый не дадуть ему досягнти тої пожданої высоты?

Ось якими красками малює Нѣмецъ становище Поляковъ въ Австрії. „Коли умираючій Герресь кликнувъ: „Дайте менѣ польске оружье! Най жіютъ Пясты!“ — то сей быстроумный политикъ предвидѣвъ певно ще въ свой послѣдній хвили конечності реacciї заходу противъ величевного розросту россійской переваги и выпливаваючу въ бтсі важнѣсть польского елементу въ свѣтій политицѣ. Тому важнemu становищу завдачують Поляки та-жъ въ Австрії свій впливъ. Але до того причинює ще одно. Первѣстно о жидахъ выречено мудре слово, що „зъ найтяжкихъ путъ вырывається найбльша сила“, опрадалось и на Полякахъ. Въ школѣ роздѣлувъ и почастного придавленія они много навчилися. Замѣтъ давної неғоды настала тѣсна єднѣсть, замѣтъ давногого марнотратства — лѣпше го-сподарованье. Въ Россії, Прусахъ и Австрії польске племя здвигавася и росте. Въ Россії по страшныхъ фактахъ 1863 и 1864 р. Поляки зновъ поднеслися и бодай пдъ взгляду про-мысловимъ опанували цѣле царство: въ Прусахъ, въ супбръ могучой нѣмецкой державѣ, здужали они спнити германізацию; въ Австрії грають они политичну головну ролю и стоять нынѣ майже при цѣли всѣхъ своихъ бажань.“

„Полякіи политикамъ въ Австрії есть дуже пожиточна ихъ аристократична організація. Они знаютъ свѣтъ и зовсѣмъ не суть доктринарами. Ихъ паньска оглада не отпыхає нѣкото. Они стоять въ тѣсныхъ вношніяхъ єсть цѣсарекъ дворомъ, а за то зовсѣмъ не дбають о популярності. Нечисленній бльшій ма-тності Галичини залежать бѣль посльствъ, а не посльы бѣль нихъ. Такимъ способомъ ма-ютъ они вольну руку при выкористуваню рбжнихъ континентъ, при чѣмъ неразъ ужи-ваючи такихъ ходовъ и подхodовъ, якихъ інши посльы ѹ вагляду на своихъ выбордївъ не по-смѣли бы ужити. Тайна — велика рѣчъ въ кождой корпорації вѣчно стоять за стопъ воинной — заховується строго. Выprobованыхъ проводниківъ, якъ неббжчикъ бар. Бавмъ и жиуючи ѹ Грохольскій, єдно слухахъ цѣло партія, — але Ѵ бо Ѵ тѣ проводники заслу-гують на послухъ свою объективностю, до-ходячою до збнегації власної особистості. Проводниками своими выбирають Поляки не конечно найталантливѣшихъ; знанье свѣта, досвѣдъ и личній звязи важуть ту богато по-бѣль выше названихъ прикметъ. Найлѣпший бесѣдникъ польскій, Гавзнеръ, занимає въ „Кол-ѣ“ далеко не перше мѣсто. Вже самъ выбѣръ проводниківъ доказує, що для Поля-ківъ австрійскій парламентъ не есть цѣло, а толькъ однімъ изъ средствъ, хочъ може и найважнѣшимъ до полнѣшнення и поднесення становища Галичини и Польщѣ.“

„Въ тѣмъ взглядѣ зробили вже Поляки дуже богато. Вже подчасть министерства Белькреди и Аверсперга-Ляссера заслали зароды Нѣмеччини, засланій въ Галичинѣ централізомъ XVIII и XIX вѣку, съ коренемъ вы-рваній; школы, суды и уряды сталися польскими, и тѣ Полякамъ даний концепціи не покла-дено ізвѣтъ въ основу якои небудь дефинитивної угода, котробы по мысли звѣтної рево-люції галиційского сойму въ 1868 р. для Галичини створила була подобне положеніе, яке мав Кroatia въ Угорщинѣ. Черезъ те занедбанье партія вѣрноконституційна сталася польскій посльы повно-правными участниками въ доли-тавскомъ праводавствѣ; мѣжъ тымъ коли впливъ ради державной на Галичину зведеній майже до зera, мав Галичина поиний впливъ на всѣ другій краї. Толькъ такимъ способомъ могло дйті до того, що минувшого року галицій посльы переперли новелю школьну для прочихъ краївъ, але для Галичини (въ взглядѣ на Русинівъ) зробили вынятокъ; — дивоглядный уникатъ политичний, котрый, розумѣється, по сторонѣ побѣженыхъ мусѣвъ вызкликали велике обуреніе.“

„Коли такъ политичний бажаній Поляковъ за министерства Белькреди и Ляссера-Аверсперга майже цѣлковито єдстали сповненій, прїйшла черга и на ихъ економичній домаганія. Правда то есть, що при тѣсно-глядній економичній политицѣ давнѣшихъ часобъ економичній интересы Галичини значно утерпѣли. Але жъ гдяется подумати, що и інші краї коронній стрыженій були пдъ той самъ короткій гребенець и що тяжкі наслѣдки кризи 1873 року напоминали до осторожности. Тен-перъ, коли обставини въ загалѣ пдѣшилися, поплыли богатою струю всякї инвестиції для Поляковъ. Ческій податники высказували неразъ євой гнѣвъ на те, и неразъ приходилося ческимъ проводирямъ уцѣтькувати ихъ. „На-ше становище не одваке съ польскимъ; Поляки мають уже уряды и школы въ рукахъ, и мусять затымъ пдѣля правиль взаимності шукати надгороды за свою для насть пдомгу на полі материальномъ и економичномъ, на томъ полі, на котрому зновъ найшвидше можемо бѣль нашихъ выбордївъ почути рѣшуче слово: „Доси, але дальше нѣ!“ — Такъ выражавася одинъ мѣродайный ческій голосъ. Жаль толькъ, що такого рѣшучого слова доси не сказано, именно для того, бо Чехамъ заба-глося цѣною материальнихъ уступокъ купити у Поляковъ помочь для якъ найскоршої ческії цивілізації Чехъ, Моравы и Шлезека въ урядахъ и школахъ. При такомъ щасливомъ порозумѣніи на школу Нѣмцѣвъ сповнюються бѣль тру-ду ізвѣтъ далеко сягаючій жаданія Поляковъ. Може оно троха й пересаджено, коли при слу-чаю доховняючихъ выбордївъ ѹ Львова до раз-ды державной кандидатъ польскій дрѣ Бильни-скій запевнявъ, що коли бѣль Дунаевскій не бувъ министромъ фінансовъ, Галичина платилабы о два мільйони подїтку грунтового бльше. Але реформа податку грунтового була справдѣ користною для Галичини. А въ рѣ-кѣй бесѣдѣ, въ котрой лѣтомъ минувшого

року дрѣ Пленеръ въ Хебѣ критикувавъ по-веденіе Поляковъ въ справѣ новелѣ школьной, стояли такожъ слѣдуючі слова: „Нова галиціка єсть желѣзница коштувати буде 43 мил.; на то Галич. дасть толькъ 1 мил.; додаймо до того ѻ 16 мільйоновъ, виданыхъ на дотеперѣшній галицій желѣзницѣ, — одержимо суму 58 мільйоновъ зл. Ту суму мусять зложити другій провинції, а оттакъ передати Полякамъ въ руки зарадъ всѣхъ желѣзницъ! Ось якъ розумѣють Поляки автономію!“ Закидувано про-тивъ того, що при галиційкъ желѣзницяхъ іде о стратегичній ланії для оборони цѣлої монархії. Але то не перепиняє, щобъ и пдчасть супокою тѣ желѣзницѣ не приносили Галичинѣ великихъ користей. А впрочемъ коли галицій желѣзницѣ єуть справдѣ желѣзницями чисто стратегичнimi, то они служать для охорони цѣлої монархії, а не лишь самои Долитавії; въ такомъ разѣ повинна бы й Угорщина при-чинятися до ихъ будованя. Але правительство не посмѣло зажадити сего бѣль Угрѣвъ. Адже жъ вѣна Австрії съ Россією лежала бы далеко бльше въ интересѣ Поляковъ и Угрѣвъ, нѣкъ Нѣмцѣвъ; чому жъ именно тѣ послѣдній мус-ть въ першій линії найбльше на тѣ желѣзницѣ платити?“

Такъ говорить Нѣмецъ, очевидно въ многомъ пересаджуючи. Постараємося отдѣлити въ єго словахъ правду бѣль пересади, безъ чого годѣ выробити себѣ належный судъ о тѣмѣ для цѣлої монархії и особливо для насть Ру-синівъ дуже важнѣмъ пытаню.

(Дальше буде.)

ДОПИСИ.

Зъ Турчаньского.

Славна повѣтова рада „турецка“ а властиво ви видѣлъ розбеславъ сими днями такій окружникъ до всѣхъ громадъ турчаньского повѣтва:

„Do Zwierzchnosci gminnej w N. N.

Wydział powiatowy zauważał, że niektórzy Wójtowie ostatniemi czasy przy wydawaniu dokumentów i pism innych rządowych nie używających pieczęci gminnych, które im zostały przez tutejszy Wydział powiatowy w swoim czasie udzielone lecz albo dawnych lub też nowych całkiem odmiennych od wydanych z tutejszego Wydziału powiatowego. Podobnego rodzaju nadużycia nie mogą być sierpiane, używanie bowiem innych jak przez władze przełożone uznanych za odpowiednie pieczęci uważane być musi jako fałszowanie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwnym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mających tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zwierzchnosci gminnej aby w przyszłości przy wydawaniu dokumentów i pism wnieść się mająjących tak do Wydziału Powiatowego jak i do innych Władz rządowych żadne inne jak tylko przez tutejszą Władzę ustanowione pieczętki używane były, gdyż w przeciwym razie dokumentów, i naprawadza na domysł, że zaopatrzone podobnemi pieczęciami pisma są podrabiane i pochodzą od osób niepowołanych. Poleca się zatem Zw

поповле свое заявление якъ и заялена въхъ попередныхъ соймъхъ хорватскихъ, що Фюма съ пристаною и округомъ есть интегрально частю королевства Дальмакії, Хорватії и Славонії. Дальше мѣстить проектъ резолюції застеженіе противъ одностороннѣхъ разпорядженій угорскаго правительства, нарушающихъ законъ уголовный зъ р. 1868 и вызывае краеве правительство, щобы боронило тыхъ права, загварятональныхъ провизорію зъ р. 1869.

(Реорганизація австрійской обороны краевою)

становитъ вже отъ давни предметъ основныхъ ступініи министерства, который мають нацѣли, скрѣпить основы сен-інституції и привадити ей до теперешней организаціи постолиной войсковою силы. Наслѣдкомъ реорганизаціи армії основано, якъ звестно, 22 новыхъ полкъвъ инфантії, а се сподоводило зъ одной стороны змѣй войсковыхъ окружий дополнюющихъ (Ergänzungsbewegungen), зъ другои же стороны мусѣло повлиять на дислокацию штабовъ баталіоновъ и кадровъ ландверы. Дислокация має отбуватся по донесенію "Gremdenblatt-a" посаду и буде обоймати 13 до 14 станиц. Министерство обороны краевою звернуло такожь свою увагу на кавалерію, дотична пляни переводаются однакожь зѣ взгляду на отношенія финансова такожь даже помалу. Минувшого року открыто лишь три пѣвъ-кадры для полкъвъ драгоновъ въ Штокеравъ и Поршницъ и для полку уланского въ Самборѣ. Сего року открыются новія три пѣвъ-кадры, а коли утворится дальнишъ бѣль кадровъ, буде кавалерія ландверы сформована.

(Спѣльне министерство скарбу) працює теперъ надъ выготованіемъ програмы будовы до рогъ въ Боснії и Герцеговинѣ. Конференції отбываются подъ особыстю предсѣдательствомъ министра Калла и заимаются пытаніемъ розмѣръ въ термінѣ выкончення. Постіль плану министра має буті до 5 лѣтъ выкончена цѣла сѣть дорогъ, которая послужить на довішъ часті. Кошта будовы мають буті покрыти зъ фондомъ краевою, такъ що монархію нѣчого не буде коштовала будова.

(Предложніе угорскаго правительства о мѣшаныхъ супружествахъ), котре, якъ звестно, откнула палата магнатовъ передъ святами, прішло для 10 л. сѣчня с. р. другои разъ на дневный порядокъ первої палаты. Въ виду живой агитаціи зъ строни консерватистовъ, котріи ко-
ріючи зъ парламентарныхъ ферій не залишили нѣчого, чтобы срѣпить свои ряды, и въ виду противной акціи торонництва прихильного правительства, за ктрымъ стояла переважна часть угорской прасы, гдѣ було обѣянти, по чѣй стонѣ бѣль пансы побѣды. — Якъ живо интесовалося сер оправо аристократичніхъ кружки угорокъ, можна зрозумѣти вже зъ того, що въ часѣ открытия зему наспѣло 74 магнатовъ, що до теперъ не брали нѣкія участія въ працахъ парламентарнихъ. Зъ австрійскихъ аристократовъ зголосилися къ Вандашгрецу и Паллавичини. До першого конфликту межи обома сторонництвами дало причину пытаніе, чи пипішъ палата по-
слѣвъ бѣслави до комисіи, чи бѣль разу приступити до дебаты именарною. Въ голосованію побѣдила партія консервативна, позаякъ палата бѣль засіде 13 плюсовъ принесе гру. Зичи, щобы пипішъ не бѣслави до комисіи. Консерватисты ховли саразъ на другои день приступити до голосованія надъ тымъ самимъ закономъ, наслѣдкомъ промовы гр. Юлія Андрашо. Удалося однакожь пихильникъ проекту отложить голосование до уботы (12 л. сѣчня), коли після ихъ обчислена или наснѣти дождани либеральнаго магнаты. Нафѣла субота. Въ палатѣ угорскихъ магнатовъ, якъ описує кореспондентъ "N. Fr. Presse", загла душна атмосфера, коли коло 2-ов годинъ зъ оудия президенцъ приступивъ до оголошенія результату голосованія. Члены палаты лишили въздражненію свои мѣсци и товилися коло естрады президента. Дамы аристократичнаго свѣта, що зъ незвичайною числъ явилися въ дѣлжахъ, ціалися зъ свояхъ мѣсци, а ихъ пріемови славови послы и справодавці журналистичній всюду панувавъ шумъ, зѣ всѣхъ сторонъ выглиали пытаючі лица. Президенцъ дає знакъ звонкомъ, нѣкто однакожь на се не зважає. По дѣрѣ хвали донерва успокоила палата, котру резидентъ взызає, щобы спокойно и поважно слухала, що онъ скаже. Зъ верификованыхъ уставненіяхъ до голосованія членовъ палаты, говоють сильнимъ, зрозумільнимъ голосомъ президентъ присутніхъ було 392, а позаякъ президентъ вѣршился бѣль голосованія, то отдано разомъ 39 голосовъ. За приступленіемъ до специальнаго дѣлта голосовало 191, противъ закона 200, а въ виду того упавъ законъ о супружествахъ межи христіанами и жидами другои разъ 9 голосамъ. Результатъ голосованія повітвали противники правительства незвичайною ентузіазмою, въ ократре "Eljen!" наповнило воздухъ салі музе. — На лицахъ сторонництва либерального малилося придавленіе.

(Букій посолъ англійскій при вѣденському двору Генрі Еліота) вѣхавъ вже для 3 л. сѣчня зъ Вѣнѣ. Огликане Еліота зъ его становища мало зобити, якъ довѣдується "Pester Lloyd", пріекъ вижене въ вѣденськихъ сферахъ, позаякъ бѣль зъ часѣю шестилѣтної служби умѣсть познаніи собѣ прихильностъ въ дворѣ якъ и пріязнью тваришъ. Що могло спонукати капитанъ алійскій до отклика сего дипломата, поки-що звестно и, якъ кажуть, самому Еліото ви, має обути прикро, що мусить лишити круги, съ которыи бѣль зживися. Въ дипломатичній службѣ алійской существуетъ звичай, що министерство сильнѣ заграницніхъ може кожного дипломата, щобу на однімъ мѣсци довше якъ 5

дѣлъ откликати безъ пілкіхъ мотивівъ. Зъ часу дипломатичній службы Еліота важкий особливъ сей моментъ, що бѣль звумѣть удержати добри отношенія межи Англією и Австро-угорскою монархією, коли наслѣдкомъ провокаційныхъ бѣль. Глядстона держаныхъ въ маю 1880 р. ситуація уже була заострилася.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. Зъ Петербурга пашуть, що министерство фінансовъ вислоало було въ осередка фабричного промислу поодинокихъ людей, котріи мали збирати статистичній даты потрѣбній для заведенія надзору надъ роботою малолѣтніхъ по фабрикахъ. Теперь же вже тѣ даты збраний и надзоръ надъ малолѣтніми заведени вже въ деятели фабричныхъ округахъ. Инспекторамъ фабричнымъ дано слѣдуючій інструкції: 1) щобы до роботи по фабрикахъ не допускали дѣти, котріи не мають ще 10 лѣтъ; 2) щобы малолѣтній бѣль 12 до 15 року не робили по фабрикахъ довше якъ 8 годинъ въ добу, а въ ночи допускають до роботи малолѣтній вѣтъ вѣцъ лиши тогдь, коли робота така безъусловно не заходить піль здоровю; робота въ ночи однакожь не може довше тривати якъ 4 години; 3) інспекторы обов'язанії уважати на то, щобы фабриканты въ той способѣ організовували роботу, щобы она малолѣтній не перешкоджувала учашця до школы щоденно на 3 години науки; 4) въ окружній інспектори подлягають головнимъ інспекторамъ, а помочники інспекторськимъ інспекторамъ окружнимъ; 5) властитель фабрикъ и мануфактуръ заведени обов'язаній безъусловно въ кождомъ часі допускати до заведень інспекторовъ и ихъ помочниковъ; 6) подъ надзоръ фабричній не належать рудникъ и горній заведенія. — На післядній договору россійскаго правительства съ хинськимъ зъ дня 2 лютого 1881 р. має теперъ наступити розмежуванье границъ туркестанскаго краю зъ західною частю Кашгарской области приналежною до хинської державы. Зъ россійской стороны назначено вже до сего одинъ комісаръ и его помочникъ, два топографы, одинъ переводчикъ и отдельъ конвойныхъ козаковъ. Комісія розпочала вже свои роботи. — Министерство дѣлъ признало добрійшиимъ для скарбу будувати железній дороги при помочи железнічнихъ баталіоновъ войсковыхъ. Єсть проектъ, щобы та-
кими способомъ въбудувати деякотрій железній цінъ на 3000 верстъ підъ проводомъ генераль-адъютанта Анненкова. — Позаякъ не можна въ практибѣ житю перевести приспівъ зъ 1882 р. забороняючихъ жидамъ осѣдати поза мѣстами и купувати або брати въ аренду землю, то государственій советъ постановивъ знести тѣ при-
писи, не чекаючи ревізії законовъ дотыкаючихъ жидовъ. — Вѣденській "Tagblatt" доносить, що цетербургска поліція зловила Яблонского убійця Судейкина. Йонъ називається Дугаевъ и будучи лишь тайнимъ агентомъ, прозвавъ себе Яблонскимъ. Дугаева найдено въ якості півніца, где лежавъ змучений и тяжко раненый. Судейкинъ и его товарищ боролися, якъ видно, крѣпко, бо въ комнатахъ, въ котрій лежавъ Судейкинъ убитий, найдено отгрызеній палецъ. "Presse" доносить знову, що на доношт одного ізвощака арестовано пять убійцівъ Судейкина. Крѣмъ того арестовано вже давнійше до 200 людей бѣль або менше підозрѣній о убійстві. — Россійска царска родина переселилася до Аничковской палаты. — Въ Одесії номеръ 12 л. сѣчня славно звѣтний писатель ген. Ростиславъ Фадеевъ.

Франція. Минувшою суботу французскій сенатъ выбравъ трехъ вице-маршаліківъ; выбравъ четвертого отложено на понедѣлокъ. Скрайна лвівіца постановила була здергати бѣль выборовъ и ділого отбулися они доперва въ суботу. Брисонъ одержавъ менше голосовъ, якъ половина всѣхъ пословъ и для того всѣ сподівались, що давній маршалокъ не схоче теперъ прійтити предсѣдательства. Французскій журналъ розказує, що Гресь самъ просявъ Брисона, щобы прійтити себѣ урядъ, на що Брисонъ і згодився. — Конфліктъ съ Хінами знову зиначає ставиться для Франції небезпечнимъ. Ново-йоркскій "Herald" доносить, що вице-король Кантону постановивъ замкнуту дорогу, що зъ півночі веде до мѣста и приказавъ въ пристані заложити торпеди. Якъ видно, Хіни всякими способами приготовляються на случай війни съ Францією. Постелеграмовъ зъ 8 с. м. зъ Гонкъ-Конгъ мали Французы розпочати минувши півніці приступъ на Бакъ Нінгъ, що, якъ звестно, сталося причиною явної війни съ Хінами. Огъ якогось часу вилютують французскій журналъ дуже остро противъ Англії. Причиною сего есть якъ поступокъ звичайною звичайною, що зъ півночі веде до мѣста и приказавъ въ пристані заложити торпеди. Якъ видно, Хіни всякими способами приготовляються на случай війни съ Францією. Постелеграмовъ зъ 8 с. м. зъ Гонкъ-Конгъ мали Французы розпочати минувши півніці приступъ на Бакъ Нінгъ, що, якъ звестно, сталося причиною явної війни съ Хінами. Огъ якогось часу вилютують французскій журналъ дуже остро противъ Англії. Причиною сего есть якъ поступокъ звичайною звичайною, що зъ півночі веде до мѣста и приказавъ въ пристані заложити торпеди. Якъ видно, Хіни всякими способами приготовляються на случай війни съ Францією. Постелеграмовъ зъ 8 с. м. зъ Гонкъ-Конгъ мали Французы розпочати минувши півніці приступъ на Бакъ Нінгъ, що, якъ звестно, сталося причиною явної війни съ Хінами. Огъ якогось часу вилютують французскій журналъ дуже остро противъ Англії. Причиною сего есть якъ поступокъ звичайною звичайною, що зъ півночі веде до мѣста и приказавъ въ пристані заложити торпеди. Якъ видно, Хіни всякими способами приготовляються на случай війни съ Францією.

— Адміраль Галиберъ угодився съ Говасами на Мадагаскарѣ; о сей угодѣ не ма ще однакожь докладнихъ вѣстей. "Times" доносить лишь деятели точки, котрія здаються бути правдивими. Говасы не можуть отступити півночію Мадагаскару, бо лишь мала часть нележить тамъ до нихъ. Якъ здається, ходить лишь о то, щобы Говасы зреckлися правъ, котрій они приписують собѣ до сеї часті острова. Сячасть и менно заселеніе Сакалава стоїть вже давно підъ прогекторатомъ Франції. — Въ Парижі насташа теперъ дуже займаючі хоче вирочити зовсімъ мирний отрєйсь візінковъ акціоного товариства L'Urgvaine, котрій що своїмъ спекуляційнимъ духомъ отріжавъ бѣль угоди. Згдане товариство утворило

було свой капиталъ тымъ, що побирало бѣль візінковъ значай казці, зъ которыхъ съ часомъ зростає сума. Візінники, котрій вирочимъ не суть дуже убогі люде, хотять сильнѣ способомъ довести товариство до банкротства а потому хотять получити візінковъ візінковъ та думаютъ бѣль згаданого товариства откупити коні и вози. Позастаю ще кавцій гроші візінковъ мають становити першій капиталъ. Менша частиною акціонерівъ, котрій всѣ заробляють доставою підводъ, приступили такожь до страйку візінковъ и хотять дати другій капиталъ. Наколи бы така спекуляція візінковъ удалася и они зможли відбутися зъ рукъ візінковъ и становили о візінковъ силѣ, то примѣръ сей не позостави безъ великого впливу и на другихъ роботниківъ.

Іспанія. Іспанське правительство въ всій сторонництвія не хотять нѣчого и чуті о союзѣ съ Нѣмеччиною. Въ середу 7 с. м. на засѣданію испанської палаты поставивъ бувъ республиканський посолъ Гонзальес Серрано пытанье до министерства, якъ суть отношенія Іспанії до Нѣмеччини и при сї способності виступивъ бувъ дустрою противъ испанської заграницнії политики. На се пытанье отповѣвъ министръ, що теперіше правительство годиться въ сї справѣ зовсімъ съ давнімъ кабінетомъ и заявивъ въ конці, що Іспанія анѣ съ Нѣмцями анѣ съ жадно другою державою не завишула яко не будуть угоды. — Мадридскій журналъ оголосивъ заявленіе испанськихъ консерватистовъ, въ ко-
трому сї заперечують, будьто они були союзниками Нѣмцівъ. Консерватисти були — такъ заявляють они — противнѣ подорожня короля Альфонса за границю и жадають, щобы Іспанія безъусловно візінковъ бѣль справѣ заграницніхъ еї не дотыкаючихъ, щобы однакожь задержала якъ найдрожнійшъ отношенія съ всіми державами. За часъ консервативної управы були французско-іспанській візінковъ якъ імпірійшъ и повні спільноти дозвѣра. На засѣданію 11 с. м. просивъ министръ публичнихъ роботъ опозицію, щобы она не виступала противъ загальнаго права голосованія и ревізії державної установы, щобы тымъ способомъ можна разъ зробити згоду межі фракціями либеральномъ и монархичномъ сторонництвія.

Туреччина. Постіль "Pol. Corr." правительство турецке не може рѣшити въ египетской справѣ по поводу рѣжінськихъ клопотівъ финансовыхъ и політичніхъ. Дальше доносять тойже органъ, що арабске сторонництво на сultанскомъ дворѣ старається підкочати добрій отношенія мѣжъ Туреччиною и Англією и все підбурое сultана противъ сеї послѣдної. Впливъ арабскій въ послѣдніхъ часахъ дуже змігся. Въ Константинополі мають бути тайни комітети арабскій, котрій стоять въ звязи съ Араби-пашою на Цейлонѣ. Однакожь сторонництво арабске подѣляється теперъ на двѣ партії; одна бажає розвою арабской народності підъ проводомъ Турскої, а друга хоче, щобы впливъ турецкій въ Египтѣ зовсімъ упавъ. Портъ знає о томъ и для того не годиться на спільну акцію съ Англією.

Египетъ. Положеніе въ Египтѣ стає зъ дnia на день чимъ разъ горше. Сила и власть Магдіго рости кождого дня діа Дарфоръ, Корді-Фанъ и Сеннаръ, сї найголовнійшъ часті египетского Судану суть вже зовсімъ въ рукахъ. Магди голосять всюди, що бѣль до того Богомъ покликаний, щобы освободити Суданъ, Нуబію и Египетъ бѣль гнеть чужинцівъ, що зъ ла-
сікі кедива всюди вже зананувили; Богъ выбраєтъ їхъ на те, щобы бѣль прогнавъ всіхъ вороговъ ислама. Силу его воєнну числять теперъ що найменше на 60.000 людей и она що день ще збільшується а правителіство египетске бѣль послѣдніго пораженія підъ Ель-Обеніє не въ сїль виставити противъ неї рѣвножъ бѣль впливу силу. На публійкій побережжу въ половинѣ дороги мѣжъ Суецомъ и Аденомъ стоїть вправдѣ около 2000 жандармовъ, збранихъ майже виключно зъ европейскихъ выходцівъ и колька баталіоновъ нубійскихъ

тому, что и доси не ведомо, сколько властиво заслужить от собою п. Бейнаович на дорогу до Америки. Фактомъ однажды есть, что от новымъ рокомъ заслужено одного урядника, который черезъ дешевый часъ на свою руку, лишь въ аматорства, спонсивъ чинность каскера, побирающи бѣгъ стопы гроши и не отдаючи ихъ у касу та що рада мѣста на одинъ изъ послѣднихъ заѣданъ именуему изъ помѣжъ членовъ своихъ комиссію, которой поручено перевести докладный шкотръ вѣхъ доходовъ и выдатковъ мѣскихъ.— Каждыи люди, что чоловѣковъ безжалостному похваша на серцю, коли побачитъ и другого у недоли. Тому, сподѣюсь, буде се малою отрадою отчаленнымъ отцемъ мѣста Бродовъ въ ихъ великомъ горю, коли довѣдаются, что въ у насъ сь новымъ рокомъ заведено Belagerungszustand en miniature. Старство наше осмыслилося покласти севастеръ на доходы пропаганды мѣста, чтобы хочь въ части покрытия значи залегости въ податкахъ правительственныехъ и до фонду школьнаго. Таки дѣлъ несподѣванки принесъ намъ новый рѣбъ!

— Въ Задѣбю отвориавъ сѣльку торговлю честныи господарь Юліанъ Пелехъ. Щасть Боже!

— Банкъ рустикальный бувъ въ первыхъ дняхъ сего року въ великомъ клопотѣ. Не має чимъ платити купоновъ и выльосованихъ листовъ заставныхъ на вѣденской биржѣ. Задля того въ трехъ дняхъ упали его листы зъ курсураги на 92 за 100! Эзъ бѣды выратувавъ его банкъ краївый!

— Нового Зеркала ч. I. сконфискували ц. к. прокурорія.

— Нашъ купецъ п. Михаилъ Димитъ выбранный въ члены львовской торговельной комнаты.

— Руско-народный театръ въ Бродахъ. Въ попреднѣмъ числѣ мы подали звѣстку нашего дописователя о принятии нашего театру бродками Руинами; нынѣ наведемо его отзывъ о грѣ аристоѣ. „Найсимпатичнѣше приято у насъ „Чорноморцѣвъ“ Лысенка. Акція въ штуцѣ природна, типы козаковъ и козачокъ змальованій вѣрно, а зъ сївѣвъ видко великий талантъ Лысенка, глубившаго нашу народну музику. Героини козакій пѣснѣ, веселій чабарашки якъ и тужливій думки уложеній по майстерску. Гра аристоѣ и аристоѣ була въ загалѣ удачна; именно вызнанія пп. Попедева и Таниска та Гембіцкій и Осиповичъ. Панъ Таниска есть знаменито въ роляхъ веселыхъ кумъ-молодицъ; голосъ еи хочь не сильный, але пріятнѣй особливо въ низкихъ альтовыхъ тонахъ. Ролю Кабицѣ, польстарѣлого, маючого, легкодушного але впрочемъ добросердечного козака-бурлака отогравъ дуже добре п. Гембіцкій. (Давнѣшне выступає въ сїй роли п. Грыневецкій.) П. Гембіцкій звѣстный въ цѣломъ краю зъ своею акторскою здѣбностю; рутину мае великий обѣмъ роль. Передъ однѣмъ толькі мусимо перестерегти п. Гембіцкого, а то, щобъ старався мѣсцами не пересаджувати, бо при пересадѣ часомъ замѣсть типової фигури може появится на сценѣ карикатура. Костюми въ „Чорноморцахъ“ хороши; толькі исували гармонію чорнѣйшій черевички замѣсть барвныхъ сафіянцевъ. Концевий хоръ выпавъ въ „Чорноморцахъ“ баламутно, видко, що не бувъ добре выученый. „Вѣдна Марта“ — хочь поодинокой сценѣ въ нїй справдѣ гарнѣй и гдеякъ характеры, якъ Проца Зарубы, удачнѣ, — но отповѣдае вновѣнѣ вымогамъ сцены и повинент еи многозаслуженный нашъ авторъ переробити, передовѣмъ священика зъ сценѣ усунути, особливо въ 4-тому актѣ, П. Стефуракъ отогравъ дуже удачно дяка-пинцию. „Наташка Полтавка“ и „Школяръ на вандрѣвѣ“ стягнули до театру численно наше духовенство. Знаменито грали п. Стефуракъ Выборного, а п. Грыневецкій школяръ.

— Зъ Скали одержуемо слѣдуючу дощись: Въ Скали выбухъ о 1 годинѣ въ ночи зъ 10 на 11 л. сїчня въ дому секретаря уряду громадскаго п. Лотоцкаго огонь и обоймивъ при сильномъ вѣтрѣ въ однѣ хвили цѣлый соломяный дахъ того дому. Въ колька минутъ познѣшне запалили несей вѣтромъ искры сусѣднаго дому мѣщанина Шостаковскаго, коли тоже зъ цѣлою родиною твердо спасъ. Першими при огни зъявивши жандармъ Козакевичъ, збудивъ Шостаковскаго, вынесъ власными руками зъ горѣющаго дому всѣ єго дѣти, а потому спѣльно съ господарами вытигнувъ на дѣбрь велики скрипки, въ которѣ находилося цѣле майно родины. Спаси туть житѣ цѣлою родини разомъ съ ихъ майномъ поспѣшиши до дому секретаря. Коли туть прибѣгъ, побачивъ, що п. Лотоцкій съ женою обое боси и толькі въ сорочкихъ выносить єво дѣти зъ горїшаго дому. Въ однѣ хвили укрыть карабинъ въ сївѣ, а самъ скочивъ черезъ окно, котого вже футрины горблі, до середини дому, и почавъ всѣ движимости черезъ окно выкидати на дѣбрь. Въ той хвили надѣбѣгъ такоже лѣкарь Пеллеръ и зачавъ переймати таї рѣчи, що жандармъ зъ середини горїшаго дому черезъ окно передававъ. Коли я надѣбѣгъ, и черезъ окно п. Козакевича окруженнаго поломѣньемъ якъ вѣнцемъ побачивъ, кликнувъ я, щобъ єво житѣ ратувавъ, но онъ отрѣкъ: „Не уступи, поки мої довѣности не сповину!“ И дѣбѣсто донерва коли выратувавъ, всѣ движимости зъ середини горїшаго дому, выскочивши якъ комінія обкопченій чрезъ отвѣрѣ окна на дѣбрь! Подаю сей благородный поступокъ п. Козакевича до прилюдної вѣдомости яко дѣло наслѣдуванія достойне. К. К. І.

— Въ користь товариства „Сѣчи“ у Вѣдни прислали давнѣ члены товариства, а именно: проф. дръ Иванъ Горбачевскій 15 зр., дръ Мелитонъ Бучинскій 6 зр. и дръ Иванъ Малишевскій 5 зр. За та

дары складасъ Выдѣль товариства Сѣчи выше поименованыи Вп. Панамъ прилюдну ширу подяку.

— Для бѣдныхъ учениковъ рускої гимназіи во Львовѣ збравъ на коляду и приславъ на руки Дирекціи гимназіи Всч. о. Володимиръ Голинатый зъ Хоросна 4 зр. Спаси-Богъ! В. И.

Вѣсти впархіальни.

Зъ АЕпархії Львовской.

На конкурсъ розписаній: 1) Пар. Гужинска дек. теребовельского, надана прив.; 2) Пар. Підберезецъ, дек. львовско-загородского; 3) Пар. Ходоровъ; 4) Пар. Туря велика, дек. перегильського, надана цѣбари; 5) Пар. Суправівка, дек. збаражского, надана приват.; 6) Кап. Бощаны, дек. золочівского, надана прив.; 7) Кап. Стрѣлківъ, дек. стрыжівского над. прив.; 8) Кап. Яленковате, дек. скольського, над. прив.; 9) Кап. Долге, дек. стрыжівского; — на тїхъ всѣхъ посады речинецъ до 6 марта 1884. р.

Введени въ душпастирскій посады оо. Михаїлъ Боднаръ въ сотрудництво въ Яблоницѣ; Іосифъ Лопатинський яко парохъ въ Долинѣ.

Презенту получивъ на пар. Бытковъ, дек. Богородчанського, о. Еміль Андроховичъ.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

Ф. О. Игнатій Нападієвичъ, приходникъ въ Лановицѣ, скальского деканата, упокоившися въ 80-тому роцѣ жита а въ 46-тому священства. Вѣчна ему память!

Ф. Николай Дуткевичъ, священикъ ювилять въ Єрмаківцѣ, кудринецкого деканата, упокоившися въ 78-мъ роцѣ жита а въ 51-шому роцѣ священства. Вѣчна ему память!

Ф. Антоній Калитовський, надвірний совѣтникъ и бувши староста въ Жовковѣ и Тарновѣ, кавалеръ ордеру желѣзної короны, членъ „Ставроцігійскаго Інститута“, упокоившися въ Краковѣ. Вѣчна ему память!

Ф. Антоній Леонтовичъ, концепистъ при ц. к. окружнѣмъ судѣ въ Переїмши, упокоившися въ само навечеріе Рождества Хр. Покойный много заслуживши для поддержанія славы руского свѣтскаго и церковного спѣву въ Переїмши и для того Переїмши посвятили памяти пок. Антонія посмертный стихъ, въ которѣмъ мѣжъ іншимъ читаемо:

Любий Антоній, чому-си наasz лишивъ?
Замовкли груди Твої золотії, —
Кто жъ нынѣ буде, якъ Ты, хоръ крѣпивъ?
Кто такъ охочо, якъ Ты, заспѣвае?
Голосомъ громкимъ, було, загудѣвъ,
Що ся бувало нашъ хоръ величае,
Перемышля древній мабуть молодѣвъ!
Бо где жъ що Руцинъ свободно-съ колише
Въ нынѣшній хвилі — въ Переїмши ще?
Лишъ въ однїй пѣснї житъ его дыше! —
Больше, що руске, выдирають вже,
Може и выдерли, но що не на вѣкі!
Докъ руска пѣсня серпіе оживляє —
Въ нїй руске слово крѣпігъ чоловѣкъ...

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Темній мѣсѧцъ въ „Словѣ о пльку Ігоревѣ“ пояснивъ Омелянъ Партицкій. Часть перша. Цѣна 1 зр. 40 кр. а. в. Переїдрукъ зъ „Зорѣ“. У Львовѣ 1883. Зъ друкарнѣ товариства имени Шевченка. Въ осміцѣ, 107 сторіонъ тексту.

— „Жионча неволя въ рускихъ пѣсняхъ народныхъ“. Написавъ Иванъ Франко. Цѣна 35 кр. а. в. Накладомъ редакції „Зорѣ“. Львовѣ 1883. Зъ друкарнѣ товариства имени Шевченка. Въ осміцѣ, 50.

— Товариство „Просвѣта“ выдало въ 7-мъ книжочцѣ за р. 1883 дѣлъ розіравъ: „Убоге и багате село“ Подоляніна и „Зъ ѡткі взялись у насъ корчмы?“ Нат. Вахнянина. Книжочка обнимаетъ 32 стороны и коштує лишь 6 кр.

— Жертвъ на Руску Бурсу въ Тернополи впалинувшъ въ грудю 1883 р. 1. Доплата за пітомцѣвъ Бурсы 123 зр.; 2. Всч. оо. С. Навроцкій яко членъ 2 зр. и 3. І. Бѣлинський яко чл. 3 зр.; 4. Мышане Збражи зложили, а именно: Ив. Істеревичъ, 20 кр., Конет. Добротвортъ, 30 кр., Теод. Заліцкій, Вас. Добротвортъ, Мих. и Ів. Добротвортъ, Л. Цыракъ, Данило и Іос. Ванкевичъ, Вас. Істеревичъ, Т. Останчукъ, А. Качоровскій, Н. Крохмалюкъ, М. Данилевичъ, Д. Левандовскій, К. Стрижаковскій, Т. Бучинський, по 20 кр.; Задавко, 17 кр., Гр. Сабахскій, 15 кр.; Т. Порзуничукъ, І. Фрей, Т. Античакъ, А. Панасюкъ, Іо. Панасюкъ, М. Левковичъ. Ст. Ковалчукъ, Н. Гарматюкъ, В. Музика, Ник. Добротвортъ, по 13 кр. Ст. Ванкевичъ, 6 кр.; Н. Н. 2 кр., — разомъ 5 зр. 20 кр.; 5. Вп. П. Глінський яко членъ 3 зр.; 6. Пр. о. Я. Гузькъ яко чл. 3 зр.; 7. Пр. о. Іос. Скоморовскій, яко чл. 3 зр.; 8. Пр. о. Е. Лисенецкій, яко чл. 3 зр.; 9. Пр. о. І. Балтаровичъ яко чл. 3 зр.; 10. Вп. А. Чичкевичъ яко чл. 1 зр.; 11. Пр. о. Левъ Бачинський збравъ въ Смѣквичахъ 3 зр. 70 кр., въ Байківцахъ и Руслалбіцѣ 4 зр. 50 кр., разомъ 8 зр. 20 кр., 12. Отсотки щалничинъ до дні 1 сїчня 1884 р. 91 зр. 43 кр.; 13. Пр. о. Гузаръ яко чл. 3 зр.; 14. Братотвортъ церк. въ Боркакахъ великихъ, 3 зр. Натураліями: 1. Громада Смѣквичѣ 6³/₈ горн. крушъ гречаныхъ; 2. Вп. Я. Галь 50 килогр. муки пшеничної; 3. Вп. панѣ А. Сохацка кореца муки житної, 25 горн. крушъ гречаныхъ; 4. Братотвортъ церк. въ Боркакахъ великихъ; 5. Вп. Іоанъ Кичакъ 6

горн. бараболѣ, 14 фунт. муки пшеничної, горн. крушъ гречаныхъ, кварту сыра; 6. Зъ кохлядъ въ Городишу 23 бохонцѣвъ хлѣба. Всімъ Достойнимъ дателямъ сердечне „Спаси-Богъ!“

Отъ Выдѣлу Рускої Бурсы. Въ Тернополі дні 31 грудня 1883. Дръ Лучаковскій.

Переписка Редакції и Администрації.

Вп. Евг. Г-їй въ Бр-ици. Перекладъ звѣстної повѣсти зволѣть намъ прислати, а мы переглянувшіи ѹї, подамо Вамъ письменно нашъ поглядъ, якъ бы найлучше съ нею поступити. — Всч. П. Е. въ Токахъ. Присланыхъ 6 зр. записали мы за 2 и 3 кварталь 1883 р.; пріде намъ отже ѹї за 4 кварталь 1883 р. и на 1884 р. — Всч. к. П. въ Котузовѣ. Дні 10 лютого одержали мы 4 зр. а 13 сїчня 1884 р. 6 зр.; отже за 1883 р. належиться намъ ѹї 2 зр.

(Надослане.)

I.

Однимъ зъ найважнѣшихъ и найпотребнѣшихъ літературныхъ предпринять въ нѣмецкій літературѣ есть безперечно Брокгаузъ Конверзаций Лексиконъ. Въ протягъ 70 роковъ ставшъ первостепеннимъ дѣломъ народнѣмъ и въ наслѣдокъ своей хосенности и ужитку такъ розширившися, якъ нѣяке друге дѣло того рода. Около 400.000 примѣрниківъ его обширнаго предпринятства (отже до 5 мил. томбовъ) знайшло приемъ мѣжъ народомъ, а на заразающую потребу такого скарбу знанія межъ публичнѣстю вказує скоре выдаванье одного выдана по другомъ. 18-те выдана дѣла, розпочате ѹї передъ 1¹/₂ р. дѣйшли до 6-го тому; оно становлю якъ пѣдь взглядомъ

оцѣнки содержанія таъ ѹї до типографичної окраски, имено черезъ доданье многихъ тысячаль тиражъ и картъ, на высотѣ часу. 200 найбльшихъ ученихъ якъ пр. Блюнчли (†), пр. Глейстъ, пр. ф. Гольдендорфъ, дръ ф. Ренне, инженеръ Уландъ, пр. Фотъ (Женеву), пр. ф. Петтенкоферъ и др., стараються въ сїмъ новобль выданію, оббіючаючи 16 томбовъ, пра-дати въ найпріступнѣйшому видѣ для нашего народа

II.

„Кому слава тому и честь“

Ся стара пословица дається справедливо скати по швайцарскихъ пигулкахъ антикаря Р. Бранда въ Цириху, бо вѣс професоры медицины выставили симъ пигулкамъ свѣдоцтво, ѹї они найбльше и найпріятнѣше средство на всяки недуги живота, напору кровы, запору и геморой. Коли отже такіе люде высказали ѿї судъ, то всяке дальше поручанье есть злишне. Коробки по 70 кр. можна дѣстати во Львовѣ въ Аптекахъ Зиги. Рукера и „пѣдь золотымъ Слонемъ“.

Дръ Л. Лубиньскій
адвокатъ краевый
Въ СТАНИСЛАВОВЪ
перенѣсь свое бюро
до дому при улицѣ Казимировской
(колись Брукована звана) ч. 40 въ Станиславовѣ. (2—4)

„Скошений цвѣтъ“

образокъ зъ глиняного жита
Василя Барвінка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою
1 зр. 20 кр.